

GARAY, John

Santa Fé magyar alapítója

Már a mohácsi vészt követő időkben is elvetődött egy magyar Latin-amerikába. Garay János, egy főúri család sarja, II. Lajos magyar király madridi követségének apródja volt 1526-ban. Madridban érte a mohácsi szerencsétlenség híre és úgy határozott, hogy haza sem jön, hanem spanyol szolgálatba lép. A conquista, az amerikai hódítás hőskorában tehetett-e mást egy vagyontalan, külföldi nemes ifjú, mint hogy csatlakozott az Amerikába induló conquistadorok seregéhez. Az Újvilágban Espanolán (az a sziget, amelyen ma Haiti és a Dominikánus Köztársaság van) kötött ki és Pedro de Mendoza katonája lett. Mendoza halála után utódának, Domingo Martinez de Irala kormányzónak kimutatásaiban már, mint kapitány szerepelt. Változatos és fordulatos pályája során bejárta a conquistadorokkal az amerikai kontinenst a Yucatán-félszigettől a Tűzföldre. 1560-ban Asunción katonai parancsnoka, 1571-ben Paraguay capitán-generalja, főkapitánya lett. 1573-ban, már nem fiatal korában, a Consejo de las Indias, a spanyol gyarmatok központi igazgatási szervének szolgálatában hét éves hadjáratot vezetett a La Plata-vidéken. Expedíciója során megalapította Santa Fé városát (1573) és újjáépítette a Mendoza által alapított, majd a háborúban elpusztult Buenos Airest (1580). Garay 1583-ban halt meg, tetemét az általa alapított santa-féi pálos-kolostor templomában helyezték nyugalomra.